

Activiteitenplan

initiatief Uitvoeringsagenda Faro

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Onderstaande gegevens worden ingevuld door de organisatie/persoon die uiteindelijk ook de formele subsidieaanvraag zal indienen en tevens de subsidie op diens rekening ontvangt.

Naam organisatie: AEZEL, powered by LGGI

Contactpersoon:

E-mailadres:

Telefoonnummer:

Naam initiatief: Een duurzame toekomst voor digitale erfgoedgemeenschappen.

Totale kosten: € 85.643,80

Gevraagde subsidiebijdrage: € 75.600

Bedrag cofinanciering door derden: € 8.000

Bedrag eigen bijdrage: € 2.043,80

Inzet vrijwilligers in uren: 1748

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- Integrale benadering van cultureel erfgoed
- Archeologie
- Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- Cultuurlandschap
- Roerend erfgoed
- Mobiel erfgoed
- Immaterieel erfgoed
- Oral History
- Archieven
- Digital born erfgoed
- Andere vorm, te weten. genealogie en leefgemeenschappen.

2. Geef een korte omschrijving (maximaal 400 woorden) van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

Dit initiatief focust op digitale erfgoedgemeenschappen voor en door erfgoedvrijwilligers, die:

- vaak geen (of wankel) institutionele basis hebben.
- actief zijn daar waar de uitgangspunten van Faro en de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed elkaar raken.
- worden gekenmerkt door een grote betrokkenheid en hoge mate van actieve erfgoedparticipatie.
- de afgelopen jaren een groeistuij hebben doorgemaakt in zowel omvang als participatie en nu tegen de grenzen oplopen van de haal- en houdbaarheid van hun technische en organisatorische kunnen.

Er zijn tientallen van dergelijke gemeenschappen actief in Nederland, in omvang variërend van enkele tientallen tot honderden betrokkenen, vaak lokaal of regionaal georganiseerd en/of rondom een bepaald thema of erfgoeddiscipline. Het Limburgse AEZEL is zo'n erfgoedgemeenschap: ruim tweehonderd vrijwilligers werken al ruim twintig jaar aan het verbinden en verrijken van grote hoeveelheden genealogische en historisch geografische data in een geheel zelf ontwikkelde en beheerde online omgeving. Dicht bij huis wordt samengewerkt met archieven en heemkundekringen. Als een van de Time Machines reikt het netwerk tot ver buiten de provincie- en landsgrenzen. Tegelijkertijd kent het een wankel en smalle organisatorische basis, bouwend op een infrastructuur die (nog) niet compatibel is met de uitgangspunten van de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed.

Met uitdagingen als deze heeft AEZEL sterke behoefte aan ondersteuning en coördinatie in het vormgeven en uitvoeren van (ontwikkel)stappen in dit proces naar een duurzame (digitale) toekomst. Het is onze overtuiging dat deze ontwikkelingen, uitdagingen en behoeftes niet op zichzelf staan en exemplarisch zijn voor meer digitale erfgoedgemeenschappen in hun zoektocht naar toekomstbestendigheid.

Welke rol spelen digitale erfgoedgemeenschappen in het streven naar een netwerk van verbonden digitaal erfgoed? Zouden we de 'institutionele insteek' van het Netwerk Digitaal Erfgoed wellicht enigszins moeten kantelen, waarbij niet (alleen) collecties/bronnen het uitgangspunt zijn, maar (ook) de gemeenschappen, die op hun beurt vaak weer collecties hebben? Wat betekent dit voor de aanpak en uitgangspunten? Waar 'landt' de door erfgoedgemeenschappen verrijkte informatie, wie draagt de verantwoordelijkheid voor de duurzame opslag en hoe zorgen we ervoor dat deze bruikbaar blijft? Het zijn vragen die zowel passen in de uitvoeringsagenda van Faro als de netwerkagenda van het Netwerk Digitaal Erfgoed.

Deze vragen willen we beantwoorden in een zo concreet mogelijk proces, passend bij de hands-on mentaliteit van de erfgoedgemeenschappen. Een proces van binnenuit en van onderop waarbij de

projectpartners samen *leren*, maar ook meteen *doen*. De ervaringen en uitkomsten worden gedeeld in (tussentijdse) kennis- en deelsessies, waarbij ook andere erfgoedgemeenschappen én de ondersteunende netwerken aanhaken.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

Aan het eind van dit traject:

Zijn digitale erfgoedgemeenschappen in het algemeen, en AEZEL als een van de Time Machines in het bijzonder, beter toegerust om eigenhandig (onafhankelijk en met focus op haar doelstelling) hun koers te bepalen naar een duurzame toekomst op een niet-commerciële basis gestoeld.

Concreet streeft dit initiatief naar twee resultaatrichtingen:

1. **Duurzame zelf-organisatie: roadmap als handvat voor digitale erfgoedgemeenschappen**

Een open en gedeeld onderzoek en ontwikkelproces resulteert in een blauwdruk voor digitale erfgoedgemeenschappen in hun streven naar toekomstbestendigheid, zowel organisatorisch als systeemtechnisch. Gemeenschappen worden hierbij ondersteund in woord (*roadmap*) en daad (*werkplaats*).

2. **Ondersteuning gericht op duurzaamheid vanuit netwerken van ondersteuning als het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE) en het Overleg Provinciale Erfgoedhuizen in Nederland (OPEN) met een focus op de gemeenschap in plaats van (alleen) de collecties.**

Samenwerking met en ondersteuning door gereede partners die in deze doelstelling passen is voorwaardelijk. In breder perspectief dragen de uitkomsten bij aan de kennisontwikkeling en volwaardige participatie van digitale erfgoedgemeenschappen (zonder institutionele basis) in relevante netwerken en programma's, zoals de Faro Uitvoeringsagenda en het Netwerk Digitaal Erfgoed.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:

- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
- de doelstelling, resultaten of producten.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Onderstaand volgt een puntsgewijze en beknopte beschrijving van de deelactiviteiten. De bij dit activiteitenplan en bijbehorende begroting gevoegde *Bijlage A* geeft zo ver als mogelijk een nadere toelichting en specificering per deelactiviteit. Voor aanvang van de projectperiode kunnen de details van de te bereiken doelen/producten in een uitvoeriger projectplan desgevraagd nog nader worden uitgewerkt.

Wat gaan we doen?

1. **Onderzoek** aan de hand van onder vraag 2 gestelde onderzoeksvragen om te komen tot een roadmap duurzame toekomst digitale erfgoedgemeenschappen. We leveren hiermee een belangrijke bouwsteen voor het thema digitalisering in het Faro-uitvoeringsprogramma. We fungeren bovendien als actieve kennispartner door input te leveren voor de uitvoeringsagenda van het Netwerk Digitaal Erfgoed (2025-2028) en het voorgenomen onderzoek naar de raakvlakken tussen Faro en Nationale strategie digitaal erfgoed door de Reinwardt Academie.

Dit doen we aan de hand van:

2. **Case study AEZEL**

AEZEL heeft als digitale erfgoedgemeenschap van tweehonderd actieve vrijwilligers in de provincie Limburg al ruim twintig jaar ervaring in bottom-up erfgoedparticipatie en de ontwikkeling van een eigen infrastructuur en bevindt zich op een scharnierpunt: hoe deze sterke, maar kwetsbare gemeenschap organisatorisch en technisch duurzaam te borgen voor de toekomst zonder de eigen kracht en autonomie te verliezen? Dat is de centrale vraag in deze case study. De procesregisseur begeleidt actief het ontwikkelproces binnen AEZEL en test, toetst en ontwikkelt onderdelen voor de roadmap in deze regionale context.

Hierbij organiseren we:

3. **Kennis- en netwerksessies.** We leren door te doen en organiseren gedurende het proces tenminste vier kennis- en netwerksessies die toegankelijk zijn voor soortgelijke erfgoedgemeenschappen in het hele land én ondersteuners vanuit netwerken als NDE en OPEN. Dit doen we in nauwe samenspraak met en ondersteund door onze projectpartner Huis voor de Kunsten Limburg (als onderdeel van OPEN en NDE). Zo dragen we bij aan de kennisontwikkeling en -uitwisseling, zowel op het gebied van organisatie als digitale vaardigheden. De opgedane ervaring en geleerde lessen delen we actief binnen het netwerk, binnen én buiten de provinciegrenzen, vertrekkend vanuit de regionale praktijk.

En dit resulteert in:

4. Crossmediale publicatie **Roadmap “Naar een duurzame toekomst digitale erfgoedgemeenschappen”** (werktitel).
De resultaten van de voornoemde activiteiten resulteren in een gratis online crossmediale publicatie in woord en (bewegend) beeld die digitale erfgoedgemeenschappen een bruikbaar en hands-on plan van aanpak bieden in de te zetten stappen naar een duurzame toekomst van hun erfgoedgemeenschap en borging van hun digitale erfgoedinformatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een vrij toegankelijke online publicatie met korte video's/animations die de te nemen stappen toelichten/illustreren.
5. **Een werkplaats (duurzame) digitale erfgoedgemeenschappen**
Naast de roadmap wordt er een werkplaats gerealiseerd waarin tijdens het proces AEZEL, met reeds aanwezige én nieuwe partners, op basis van voortschrijdend inzicht en 'work in progress' werkt aan duurzame oplossingen. Hierbij wordt aangesloten bij en intensief samengewerkt met de Datawerkplaats(en) in het Netwerk Digitaal Erfgoed en de erfgoedvrijwilligercoaching vanuit OPEN. Erfgoedvrijwilligers werken bijvoorbeeld samen met datacleaners aan het verbeteren van de datakwaliteit tijdens inklopmiddagen, worden getraind in werven en binden van vrijwilligers, experimenteren met mogelijke oplossingen voor organisatievraagstukken in samenspraak met maatschappelijke partners of krijgen instructie over het werken met digitale tools van (onderwijs)professionals.

Hiervoor hebben we nodig:

Procesregisseur digitale erfgoedgemeenschappen (V/M/X).

Inhuur voor duur van projectperiode (1 jaar) van een part-time procesregisseur digitale erfgoedgemeenschappen (0,4 - 0,5FTE). Deze is verantwoordelijk voor de uitvoering van activiteiten 1 en 2 en coördinatie van 3 t/m 5. Een eerste opzet van de profielschets is toegevoegd als *Bijlage B*.

De procesregisseur werkt *in huis* bij de erfgoedgemeenschap van de case study: AEZEL. We zijn ervan overtuigd dat plaatsing/verbinding in de regionale context essentieel is voor het welslagen van dit project en recht doet aan de regionale context waarbinnen digitale erfgoedgemeenschappen als AEZEL actief zijn. De procesregisseur staat in direct contact en werkt in nauwe samenspraak met regionale partners (Huis voor de Kunsten Limburg, digitaal-erfgoed-coach Netwerk Digitaal Erfgoed, datawerkplaats, erfgoedparticipatie-coach) en stakeholders in het landelijke Faro-netwerk (Time Machines, Reinwardt Academie, RCE).

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.
Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Het proces kent een doorlooptijd van 12 maanden van maart 2025 t/m februari 2026. Activiteiten hangen sterk met elkaar samen en zijn onderstaand in een globale jaarplanning geplaatst. De werving van de procesregisseur gaat hieraan vooraf in januari/februari. Afhankelijk van het definitieve moment van besluitvorming kan de planning indien nodig worden aangepast.

Activiteit ↓ Maand →	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.Onderzoek												
2.Case study												
3.Sessies												
4.Publicatie												
5.Werkplaats												

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?

- Participatie in de volle breedte
- Open houding voor andere erfgoedopvattingen
- Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Digitale erfgoedgemeenschappen zonder institutionele basis, zoals AEZEL, zijn een schoolvoorbeeld van participatie in de volle breedte. Ze worden gevormd, gevuld en gebruikt door en voor de gemeenschap zelf. De gebruiker staat dan ook te allen tijden centraal. Op basis van concrete behoeften en vragen bepalen zij zelf het perspectief, de invalshoeken en aanpak. In het digitale domein ongehinderd door de muren van instituties, beperkingen van collecties of grenzen van gemeenten, provincie of land. Er wordt betekenis en waarde toegevoegd vanuit de intrinsieke motivatie van de gemeenschap zelf, vaak vertrekend vanuit de eigen leefomgeving. Fundamentele vragen als waar kom ik vandaan en wat maakte deze plek tot wat het nu is, staan daarbij centraal. Ze vormen de krachtige motivatie en open uitnodiging aan iedereen om deel te nemen. Participatie is laagdrempelig, inclusief en wordt gekenmerkt door een grote onderlinge bereidheid om elkaar te helpen en ondersteunen. Het maakt gemeenschappen als AEZEL brandpunten van thema's als leefbaarheid, sociale cohesie en welzijn. In de erfgoedgemeenschap groeien deelnemers door en met elkaar. Het is een open en continu proces waarbij gezamenlijk invulling wordt gegeven aan wat erfgoed is en betekent. Het digitale domein biedt daarvoor een zelf vorm te geven speelveld.

In de kracht van het zelfsturend en -organiserend vermogen schuilen echter ook risico's. Ondanks de grote betrokkenheid hebben digitale erfgoedgemeenschappen vaak maar een smalle en wankel organisatorische en bestuurlijke basis. De kracht zit in de participatie, niet organisatie. Dit kan resulteren in een te brede scope en gebrek aan inhoudelijke focus. Door het ontbreken van een institutionele basis ontbreekt vaak ook een stabiele grondslag voor het toekomstbestendig beheer van de zelf gecreëerde digitale erfgoedinformatie. De bestaande netwerken van ondersteuning en financiering zijn bovendien veelal gericht op instituties en collectiebeherende instellingen waardoor digitale erfgoedgemeenschappen tussen wal en schip dreigen te vallen. Daar maken we met dit initiatief werk van.

8. Aan welke thema's en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief substantieel bij? Er zijn in principe meerdere thema's mogelijk. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

- Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- Democratische vernieuwing
- Dynamische leefomgeving
- Waarderen van erfgoed
- Meerstemmigheid
- Oral History
- Digitaal erfgoed
- Archieven
- Archeologie
- Caribisch Nederland
- Internationaal
- Erfgoedbewustzijn en educatie
- Ondersteuning erfgoedparticipatie
- Opleidingen
- Werkwijzen en wegwijzen
- Financiering erfgoedinitiatieven

Geef (indien meerdere thema's aangekruist) aan wat naar uw mening het hoofdthema van uw initiatief is. Bij de beoordeling wordt vooral naar dit thema gekeken.

Digitaal Erfgoed

9. Omschrijf voor het hoofdthema (en - indien relevant - maximaal 2 andere thema's) hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken.

Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Digitaal erfgoed

De inzet van digitale technologie is geen doel op zich, maar wel een prachtig middel om de deelname door vrijwilligers uit het maatschappelijk middenveld aan cultureel erfgoed te bevorderen. Het vergroot niet alleen de participatie en toegankelijkheid, maar zeker ook de mogelijkheden voor verbinding en het toevoegen van nieuwe, eigen perspectieven. Vooral als erfgoedgemeenschappen er actief bij betrokken worden. Dit is niet alleen een thema uit het Faro Uitvoeringsprogramma, maar ook het centrale uitgangspunt van digitale erfgoedgemeenschappen als AEZEL. Het is dan ook geen toeval dat AEZEL in de Uitvoeringsagenda wordt genoemd als *best practice*.¹ Werken aan de toekomstbestendigheid van digitale erfgoedgemeenschappen en een betere inbedding in bestaande nationale netwerken en programma's past dan ook naadloos in de Uitvoeringsagenda. Het geeft mede antwoord op de in de Uitvoeringsagenda gestelde vragen als: "Hoe willen gemeenschappen de komende jaren digitaal gaan werken? Onder welke voorwaarden willen en kunnen erfgoedgemeenschappen een bijdrage leveren en deelnemen aan digitaal erfgoed? Op welke manier kan hun welzijn via digitaal erfgoed worden bevorderd?"²

Ondersteuning erfgoedparticipatie

Bewust richt dit initiatief zich op twee doelgroepen: de digitale erfgoedgemeenschappen enerzijds, maar zeker ook de netwerken van ondersteuning (NDE, OPEN) anderzijds. Zo dragen we bij aan de in de Uitvoeringsagenda gedefinieerde ambitie om via samenwerking van bestaande organisaties de ondersteuning efficiënter en in de haarvaten van de samenleving te organiseren. Kennis stroomt hierbij twee kanten op zodat de ondersteuners ook weer leren van de praktijk.³ Met de inrichting van een werkplaats digitale erfgoedgemeenschappen geven we bovendien concreet invulling aan het

¹ [Uitvoeringsagenda Faro – Deel 1](#), pag. 35.

² Idem, pag. 34.

³ Idem, pag. 50.

geformuleerde speerpunt om fysieke en digitale ontmoetingsplekken te creëren en faciliteren. Informatie, kennis en instrumenten als de te ontwikkelen roadmap worden onderling gedeeld en breed verspreid.

Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein

Actieve deelname aan erfgoed draagt bij aan het welzijn van deelnemers. Juist ook in een digitale vorm of omgeving biedt erfgoed tal van aanvullende en veelal nog onontgonnen manieren voor het versterken van zingeving, mentale gezondheid, sociale cohesie en inclusiviteit. Participatie kan bijvoorbeeld op afstand, in een aangepaste, meer toegankelijke vorm of aansluitend bij de omgeving of omstandigheid van de gebruiker. AEZEL heeft een rijke ervaring en staat van dienst in het actief betrekken en ondersteunen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, en heeft de wederkerigheid met het maatschappelijk middenveld tot een intrinsiek speerpunt van haar activiteiten gemaakt. Vanuit de eigen vrijwilligerspraktijk wordt al actief toenadering gezocht tot partners uit het sociale domein. Dit initiatief leent zich dan ook bij uitstek als pilot dicht op de praktijk van alledag.⁴

10. Omschrijf beknopt (maximaal 400 woorden) op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg. *Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaa sprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.*

Op verschillende manieren en niveaus draagt dit initiatief bij aan een structurele verandering van de (vrijwillige) erfgoedzorg. Om te beginnen bij de bewustwording van de ontwikkelopgave bij de digitale erfgoedgemeenschappen zelf. Gemeenschappen die in de afgelopen jaren een schaa sprong hebben doorgemaakt in zowel omvang als participatie en nu tegen de grenzen oplopen van de haal- en houdbaarheid van hun technische en organisatorische kunnen. Zonder adequaat plan van aanpak zal deze waardevolle erfgoedpraktijk steeds verder onder druk komen te staan en komt de duurzame toegankelijkheid en bruikbaarheid van alle ontsloten erfgoed informatie ernstig in het gedrang.

En soortgelijke bewustwording van een veranderopgave, maar mogelijk ook systeemaanpassing geldt voor bestaande landelijke netwerken en programma's, die vooralsnog sterk op collectiebeherende organisaties en instituties gericht zijn. Welke rol spelen digitale erfgoedgemeenschappen bij het komen tot verbonden erfgoed? Zouden we de 'institutionele insteek' van het Netwerk Digitaal Erfgoed wellicht enigszins moeten kantelen, waarbij niet (alleen) collecties/bronnen het uitgangspunt zijn, maar (ook) de gemeenschappen, die op hun beurt vaak weer collecties en bronnen hebben? Wat betekent dit voor de aanpak en uitgangspunten? Waar 'landt' de door erfgoedgemeenschappen verrijkte informatie, wie draagt de verantwoordelijkheid voor de duurzame opslag en hoe zorgen we ervoor dat deze bruikbaar blijft? Het zijn vragen die van structurele toegevoegde waarde zijn in zowel de uitvoeringsagenda van Faro als de netwerkagenda van het Netwerk Digitaal Erfgoed.

Vragen als deze willen we beantwoorden in een zo concreet mogelijk proces, passend bij de hands-on mentaliteit van de digitale erfgoedgemeenschappen. Een proces van binnenuit en van onderop waarbij we samen *leren*, maar ook meteen *doen*. Daarbij geloven we in de kracht van klein. We beginnen in de eigen regio, maar formuleren de ervaringen en uitkomsten generiek, waardoor ze ook toepasbaar zijn voor andere erfgoedgemeenschappen.

Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken.

Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.

AEZEL zorgt voor inclusie door oud en jong én diverse identiteiten samen te laten werken. Door samen te werken versterkt AEZEL de cultuur- en erfgoedparticipatie. Ook wordt zichtbaar de sociale cohesie versterkt door bovengenoemde samenwerkingsvormen. Enerzijds wordt de (regionale)

---

⁴ [Uitvoeringsagenda Faro – Deel 1](#), pag. 18.

identiteit versterkt en meer helder, maar tegelijkertijd wordt de regionale inbedding in een nationale én Euregionale/Europese context meer helder, op soms verrassende wijze. Een open digitale structuur maakt het mogelijk voor groepen en individuen met uiteenlopende maatschappelijke achtergronden om actief te participeren in het ontdekken en verrijken van persoonlijke en regionale cultuur en geschiedenis. Het vinden, toevoegen en uitwisselen van informatie en kennis kan op een toegankelijke wijze plaatsvinden. Zowel het individu als het collectief profiteert hiervan.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

Procesregisseur

Uitvoering activiteiten 1 en 2, organisatie en coördinatie activiteiten 3, 4, 5. Rapporteert aan en stemt (periodiek) af met regiegroep.

Regiegroep

Monitoren en sturen voortgang

- 4 bestuursleden AEZEL
- 2 adviseurs AEZEL
  - Directeur Limburgs Geschiedkundig en Oudheidkundig Genootschap (LGOG)
  - Voorzitter Kring van Archivarissen in Limburg
- Ondersteuners vanuit Huis voor de Kunsten Limburg
  - Digitaal-erfgoed-coach
  - Coördinator cultureel erfgoed & Coöperatie Erfgoed Limburg (CEL)

Klankbordgroep

- Selectie van 5-10 erfgoedvrijwilligers van:
  - AEZEL
  - LGOG
  - CEL-leden

Netwerkpartners

- *Kenniscentra en netwerken*
  - Huis voor de Kunsten Limburg
  - Netwerk Digitaal Erfgoed (digitaal-erfgoed-coach, medewerker Datawerkplaats)
  - OPEN (Erfgoedvrijwilliger.nl)
  - Coöperatie Erfgoed Limburg (werkgroep digitalisering, maar ook diverse afzonderlijke partners zoals Kastelenstichting)
  - Time Machines NL & EU
  - Stichting Samenwerkende Maatschappelijke Organisaties Limburg (SMOL)
  - Limburg Positief Gezond
- *Archief- en erfgoedorganisaties*
  - Kring van Archivarissen in Limburg: regionale archiefdiensten (Roermond, Weert, Sittard-Geleen, Venlo, Venray)
  - LGOG
  - Stichting De Domijnen
  - Meerdere historische / heemkundeverenigingen
- *Onderwijs en onderzoek:*
  - Universiteit Maastricht (MACCH, The Plant)
  - Zuyd Hogeschool: ZIEL (Zuyd Innovatief Entrepreneurship Lab)
  - VISTA College: Geo, data & design
  - ROC Gilde Opleidingen
  - Reinwardt Academie

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

De erfgoedvrijwilligers van AEZEL en soortgelijke gemeenschappen vormen de kern van deze ontwikkelopgave en zullen als zodanig ook actief worden betrokken. Ze nemen deel aan de kennis- en netwerkbijeenkomsten, participeren in de werkplaats en fungeren als klankbord bij alle stappen van het onderzoeksproces. Tussentijdse bevindingen worden periodiek getoetst aan een klankbordgroep van betrokken erfgoedvrijwilligers om te waarborgen dat de uitkomsten aansluiten bij hun dagdagelijkse praktijk. De procesregisseur fungeert hierbij als verbindende schakel.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen. Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld. *Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc. De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.*

Drie van de vijf beschreven activiteiten (onder vraag 4) richten zich expliciet op het delen van de resultaten, inzichten en ervaringen met het hele erfgoedveld. Volledigheidshalve nemen we deze onderstaand nogmaals op met vermelding van de beoogde doelgroepen.

- **Kennis- en netwerksessies.** We leren door te doen en organiseren gedurende het proces tenminste vier kennis- en netwerksessies die vrij toegankelijk zijn voor soortgelijke erfgoedgemeenschappen in het hele land én ondersteuners vanuit samenwerkingsnetwerken als NDE en OPEN . Dit doen we in nauwe samenspraak met en ondersteund door onze projectpartner Huis voor de Kunsten Limburg (als onderdeel van OPEN en het Netwerk Digitaal Erfgoed). Zoals AEZEL zijn er tal van digitale erfgoedgemeenschappen die zich geconfronteerd zien met eenzelfde opgave voor de toekomst. Zo dragen we bij aan de kennisontwikkeling en -uitwisseling en delen we de opgedane lessen actief binnen het netwerk, binnen én buiten de provinciegrenzen, vertrekkend vanuit de regionale praktijk.
- Crossmediale publicatie **Roadmap “Naar een duurzame toekomst digitale erfgoedgemeenschappen”** (werktitel). De resultaten van de voornoemde activiteiten resulteren in een gratis online crossmediale publicatie in woord en (bewegend) beeld die digitale erfgoedgemeenschappen een bruikbaar en hands-on plan van aanpak bieden in de te zetten stappen naar een duurzame toekomst van hun erfgoedgemeenschap en borging van hun digitale erfgoed informatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een vrij toegankelijke online publicatie met korte video's/animaties die de te nemen stappen toelichten/illustreren.
- Een **werkplaats (duurzame) digitale erfgoedgemeenschappen**
Naast de roadmap wordt er een werkplaats gerealiseerd waarin tijdens het proces AEZEL, met reeds aanwezige én nieuwe partners, op basis van voortschrijdend inzicht en 'work in progress' samen werkt aan duurzame oplossingen. Hierbij wordt aangesloten bij en intensief samengewerkt met de Datawerkplaats(en) in het Netwerk Digitaal Erfgoed en de erfgoedvrijwilligercoaching vanuit OPEN.

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage). Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is geweest.

Aan het AEZEL-project wordt louter gewerkt voor vrijwilligers die daarvoor geen enkele financiële vergoeding ontvangen. Omgekeerd geldt dat al deze vrijwilligers ook geen financiële bijdrage leveren aan het project. (Behoudens een enkeling die zelf voor financiering van eigen (digitale) middelen zorgt.)

Bijdrage van buitenaf komen sporadisch voor, maar zijn vaak incidenteel en beperkt. Sinds een aantal jaren ontvangt AEZEL van de Provincie Limburg een jaarlijks subsidie via de gemeenschappelijke begroting van de Coöperatie Erfgoed Limburg. Meerjarige afspraken over deze provinciale bijdragen zijn er niet.

Vanaf 2009 is er een jaarlijkse bijdrage vanuit het Regioarchief Sittard-Geleen/ Stichting De Domijnen van enige tienduizenden euro's per jaar. Ook vanuit de Roermond en Weert zijn door gemeentelijke archieven bijdragen gedaan of worden nog gedaan. Dit betreft echter (bijna) altijd het faciliteren van de vrijwilligers(infrastructuur), maar niet de duurzame technische en financiële doorontwikkeling. Pogingen om de maatschappelijke bijdrage die door AEZEL wordt geleverd te laten 'matchen' door bijvoorbeeld zorg- en welzijnsorganisaties zijn tot op heden niet gelukt. De provincie Limburg geeft via de Erfgoedcoöperatie sinds 2019 een bijdrage van €10.000 per jaar, die echter niet structureel is.

Doelgerichte aanvragen om subsidie bij andere instellingen/fondsen hebben wisselend succes vanwege de niet-institutionele basis, de losse vrijwilligersstructuur of de specifieke (digitale) werkwijze.

Het AEZEL-project kent geen eigen verdienmodel en het eigen vermogen is beperkt, hetgeen beperkingen oplegt bij het aangaan van structurele financiële verplichtingen. Vast lasten moeten dan ook beperkt blijven tot het noodzakelijke huren van serverruimte. Eenmalige financiële investeringen vanuit eigen middelen zijn in beperkte mate mogelijk.

Ingevuld door: Projectteam/regiegroep [REDACTED], voorzitter AEZEL (LGGI)

Datum: 6 september 2024